

Студент 4 курсу
факультету обліку і аудиту ХНЕУ

СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР ПРИ ПРОВЕДЕННІ АУДИТОРСЬКОЇ ПЕРЕВІРКИ

Анотація. Розглянуто сутність і зміст аналітичних процедур. Визначено роль аналітичних процедур на кожному етапі аудиторської перевірки.

Аннотация. Рассмотрены сущность и содержание аналитических процедур. Определена роль аналитических процедур на каждом этапе аудита.

Annotation. The essence and content of the analytical procedures are considered. The role of analytical procedures at each stage of the audit is determined.

Ключові слова: аудиторська перевірка, аналітичні процедури, методика аудиту.

Одним із важливих шляхів удосконалення методики аудиту є використання в процесі аудиторської перевірки аналітичних процедур. У сучасних умовах розвитку економіки України зростає значення аналітичних процедур як різновиду незалежних аудиторських доказів стосовно того, чи складені фінансові звіти суб'єкта господарювання в усіх суттєвих аспектах згідно з визначеною концептуальною основою фінансової звітності, що й обумовлює актуальність теми дослідження.

Мета даних тез полягає у визначенні сутності та змісту аналітичних процедур та розкритті ролі аналітичних процедур при здійсненні аудиторської перевірки.

Відповідно до визначеної мети було поставлено такі завдання: визначити, що означає термін "аналітичні процедури"; що включають у себе аналітичні процедури і для чого вони використовуються.

У процесі дослідження були використані такі методи: індукція, дедукція, аналогія, узагальнення та систематизація.

При проведенні аудиторської перевірки для отримання достатніх і доречних аудиторських доказів важлива роль належить аналітичним процедурам, які виступають змістовою частиною методики аудиту. Згідно з МСА 520 аналітичні процедури – це оцінка фінансової інформації шляхом вивчення правдоподібних взаємозв'язків між фінансовими і нефінансовими даними. Аналітичні процедури включають також вивчення ідентифікованих відхилень та взаємозв'язків, що ідуть всупереч іншій відповідній інформації або значно відхиляються від прогнозованих сум [1]. Аналітичні процедури використовуються вже при оцінці вірогідності бухгалтерської звітності економічного суб'єкта, а аналіз його фінансово-господарської діяльності починається лише після того, як вірогідність установлена, оскільки аналізувати фінансово-господарську діяльність економічного суб'єкта при невірогідності його бухгалтерської звітності безглуздо [2].

У процесі аналітичних процедур фінансова інформація суб'єкта господарювання порівнюється з порівняною інформацією попередніх періодів, передбачуваними результатами діяльності суб'єкта та аналогічною галузевою інформацією. При проведенні аудиторської перевірки аналітичні процедури охоплюють аналіз зв'язків між елементами бухгалтерської інформації, які засновані на досвіді суб'єкта, та між фінансовою інформацією і відповідною інформацією нефінансового характеру (наприклад, витрати на оплату праці і чисельність працівників). Для здійснення аналітичних процедур використовуються різні методи, вибір і рівень застосування яких залежить від професійного судження аудитора та бачення ним об'єкта дослідження [1]. Мета аналітичних процедур полягає у вивченні діяльності суб'єкта господарювання та його середовищі, оцінці ризиків суттєвих викривлень, оцінці фінансового стану суб'єкта господарювання (в тому числі оцінці можливості підприємства залишатися таким, що функціонує) [3].

Також слід зазначити, що аналітичні процедури використовуються упродовж усього процесу аудиторської перевірки. Так, на стадії планування аудитор застосовує аналітичні процедури з метою отримання уявлення про бізнес суб'єкта господарювання і виявлення зон можливого ризику, а також визначення характеру, термінів і об'єму інших аудиторських процедур. При застосуванні аналітичних процедур на стадії перевірки по суті аудитор зобов'язаний розглянути і врахувати такі чинники, як цілі процедур і міру, в якій можна покладатися на їх результати (міра надійності), тип економічного суб'єкта, наявність інформації як фінансового, так і нефінансового характеру, достовірність, значущість, порівняність і джерело наявної інформації та знання, отримані під час попередніх перевірок.

На завершальній стадії аудиторської перевірки застосування аналітичних процедур дозволяє підтвердити або спростувати висновки, зроблені під час аудиту окремих сегментів або елементів бухгалтерської (фінансовою) звітності. Крім того, вони дають можливість виявити проблемні зони, що вимагають проведення додаткових процедур.

Аналітичні процедури займають особливе місце у здійсненні аудиторської перевірки, оскільки підвищують якість її проведення, дають змогу аудитору з'ясувати особливості діяльності суб'єкта господарювання – замовника аудиту, проаналізувати фінансовий стан замовника, визначити необхідність проведення додаткових аудиторських процедур та

розробити рекомендації щодо покращення фінансового стану замовника, що є важливим у сучасних умовах розвитку економіки України.

Наук. керівн. Замятіна К. В.

Література: 1. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики ; пер. з англ. – К. : ТОВ "ІАМЦ АУ "СТАТУС", 2007. – 1172 с. 2. Попель О. Ю. Аналитические процедуры и их значение в аудите [Электронный ресурс] / Попель О. Ю. – Режим доступа : [http:// www. audit.ru/ articles/article 12.html](http://www.audit.ru/articles/article12.html). 3. Рудницький В. С. Процедури моделювання та прийняття рішень в процесі аудиту : [монографія] / В. С. Рудницький, О. М. Бунда. – Львів : Вид. Львівської комерційної академії, 2009. – 216 с.